

Kutoka kwa Ibn Umar, Mwenyezi Mungu amuwiye radhi, kwamba Mtume wa Mwenyezi Mungu rehema na amani zimshukie, amesema:

“Swala ya jamaa ni bora zaidi kuliko swala ya mtu pekee kwa daraja ishirini na saba.⁽¹⁾”

Ayah

Amesema Mwenyezi Mungu Mtukufu:

﴿Katika Nyumba ambazo Mwenyezi Mungu ameamrisha zitukuzwe, na humo litajwe jina lake, wanamtakasa humo asubuhi na jioni (36) Watu ambao biashara wala kuuza hakuwashughulishi na kumdhukuru Mwenyezi Mungu, na kushika Sala, na kutoa Zaka. Wanaikhofu Siku ambayo nyoyo na macho yatageuka (37) Ili Mwenyezi Mungu awalipe bora ya waliyoyatenda, na awazidishie katika fadhila zake. Na Mwenyezi Mungu humruzuku amtakaye bila ya hisabu.﴾ [An-Nur: 36-38].

Msimulizi

Ni: Abu Abd al-Rahman Abdullah bin Umar bin al-Khattab ibn Nufail, al-Qurashi, al-Adawi, alisilimu alipokuwa mdogo, na alikuwa Mdogo siku ilipo piganwa vita vya badri, na kupenya kwake kwa mara ya kwanza kwenye vita vya khanddaki. Alikuwa ni miongoni mwa walioweka kiapo cha utii chini ya mti, na alisimulia elimu nyingi yenye manufaa kutoka kwa Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam, na juu ya baba yake Omar, Abu Bakr, Othman, Ali, Bilal, Suhaib, na wengine, Mungu awawie radhi, naye ni miongoni mwa wengi katika fatwa na Hadithi, alifariki mwaka (74 AH).⁽¹⁾

Muhtasari

Mtume Rehema na Amani zimshukie anafahamisha kuwa swala ya jamaa ni bora kuliko swala ya mtu pekee yake kwa daraja ishirini na saba.

1 Imepokewa na Al-Bukhari (645) na Muslim (650).

1 Tazama: “Al-Tabaqat Al-Kubra” cha Ibn Saad (4/105), “Sir Al-Alam Al-Nubala” cha Al-Dhahabi (4/322), “Al-Isbah Fi Tamyiz Al-Sahabati” cha Ibn Hajar. (4/155).

Ufahamu

Katika Hadithi, kuna ufafanuzi juu ya fadhila za swala ya jamaa na malipo yake makubwa yameelezwa. Kwa kuwa sala ya jamaa ni bora kuliko swala ya mtu peke yake kwa daraja ishirini na saba.

Kumekuwa na hadithi nyingine zinazopingana na idadi hii, kama kauli yake Mtume: “Swala ya mtu katika jamaa ni zaidi ya mara ishirini na tano kuliko sala yake anayoisali nyumbani kwake na sokoni; Na malipo hayo atayapata endapo atatawadha vizuri, kisha akatoka kwenda msikitini, hakuna kinachomtoa isipokuwa kwa ajili ya Swalah, kwa kila hatua anayotembea anapandishwa daraja, na anafutiwa dhambi, na anaposali Malaika hawaachi kumswalia maadamu yuko mahali pake pa kuswali, ewe Mwenyezi Mungu mbariki, ewe Mwenyezi Mungu mrehemu, na mmoja wenu anaendelea kuwa katika swala maadamu anangojea swalah..” mutafaqun alayhi.⁽¹⁾

Hakuna mgongano kati ya idadi hizo mbili. Kidogo hakipingani na kikubwa, na idadi hiyo ndogo inachukuliwa kuwa ilikuwa ni mwanzo wa uislamu, kisha Mwenyezi Mungu akafadhilisha kuongezeka kutoka ishirini na tano hadi ishirini na saba, au tofauti ya daraja mbili inatofautiana kulingana na ukamilifu wa sala, na kuhifadhi sura yake, heshima yake, idadi kubwa ya mkusanyiko wake, heshima ya sehemu, na kadhalika.⁽²⁾

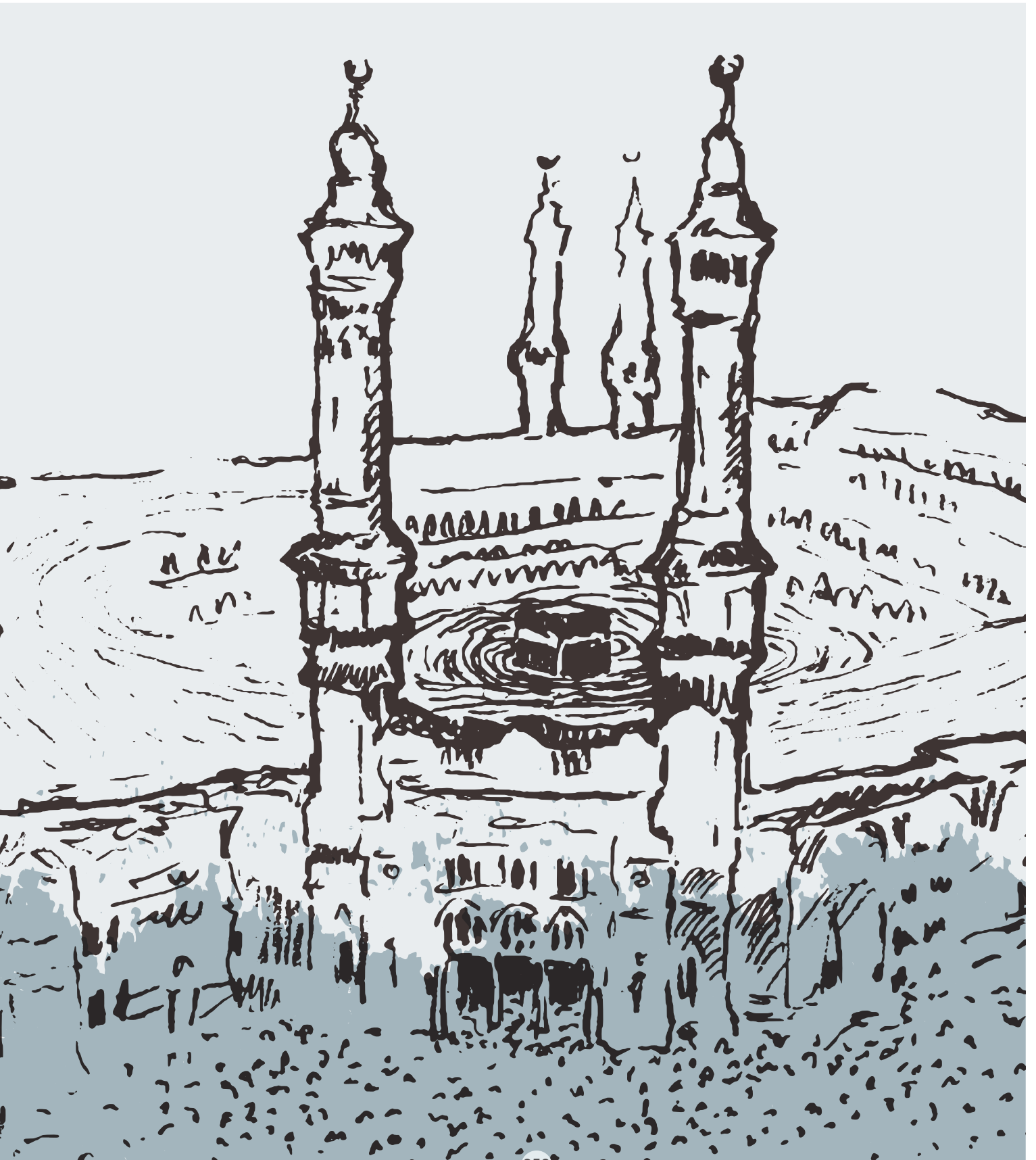

Wanavyuoni wameangalia sababu za kuzidiana daraja baina ya swala za jamaa, na miongoni mwa sababu hizo ni zile zilizotajwa katika Hadithi iliyotangulia, ikiwa ni pamoja na: kumjibu muadhini kwa nia ya kuswali jamaa, na kuiendea mapema mwanzoni mwa wakati. Na kwenda msikitini kwa utulivu, kuingia msikitini kwa dua, na kusali tahiyatu al masjid, na kungojea jamaa, na Malaika kumswalia na kumwombea maghfirah, na ushahidi wao kwake, na mwitikio wa makazi, na usalama kutoka kwa Shetani anapokimbia kwenye makazi, na kusimama akingojea ihramu ya imamu au kuungana naye popote atakapomkuta, na kuipata takbira ya Ihram, na kunyoosha safu na kuziba mianya yake⁽³⁾

1 Imepokewa na Al-Bukhari (647) na Muslim (649).

2 ““Dalil Alfalhin Lituruq Riyadh Al-Salihin” cha Ibn Allan Al-Siddiqi (6/548).

3 Fath al-Bari cha Ibn Hajar (2/ 133, 134).

Mafunzo

Muislamu awe na bidii katika kuswali swala ya jamaa; Kwa Kuwa Ni bora kuliko sala ya mtu peke yake, na ina thawabu na wema ambao haupaswi kupuuzwa.

Muislamu awe na bidii ya kuswali kwa jamaa. Ili ajipatie palipo ambayo Mwenyezi Mungu amewaandalia wenye kusali jamaa; Mwenyezi Mungu amewaandalia makazi Peponi wale wanaokwenda msikitini. Kutoka kwa Abu Huraira, Mwenyezi Mungu amuwie radhi, kutoka kwa Mtume, rehema na amani zimshukie, amesema: “Mwenye kwenda msikitini na kurudi, Mwenyezi Mungu amemuandalia makazi yake Peponi kila anapokwenda na kurudi kutoka msikitini” ⁽¹⁾

Anayetaka kufuta madhambi, na kufuta makosa, na kupanda daraja Peponi, basi na awe na bidii katika kuswali jamaa. Mtume rehema na Amani zimshukie amesema: “Je, nisikuambieni kitu ambacho kwacho Mwenyezi Mungu hufuta madhambi na kunyanyua daraja? Wakasema maswahaba: tuambie, ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu. Akasema: “Kutawadha vizuri wakati inapokuwa vigumu, na kwenda msikitini mara kwa mara, Na kungojea Swala baada ya Sala, hiyo ndiyo ribat” ⁽²⁾

Mwenye furaha anayechukua fursa ya ujira wa kuhudhuria jamaa msikitini, kwani alichotayarisha Mwenyezi Mungu ni kwamba Swala ya jamaa itakupa ujira wa hijja; Akasema Mtume rehema na Amani zimshukie: “Mwenye kutoka nje ya nyumba yake akiwa ametaharika na kwenda kwenye swala ya faradhi, malipo yake ni sawa na malipo ya mwenye kuhiji katika Ihram. Na anayetoka kwenda kuitakasa Swala ya Dhuha, hakuna kilichomnyanyua isipokuwa hilo, basi malipo yake ni sawa na malipo ya mwenye kuhiji Umra. Na Swalah baada ya Sala, hapana upuuzi baina ya wawili hao katika kitabu cha Illiyyin” ⁽³⁾

Sala ya jamaa inashuhudiwa na Malaika, hivyo hutaki kuwa miongoni mwa wale ambao Malaika wanawasifu na kuwatolea ushuhuda kwa kuwaombea dua mbele ya Mola wao Mlezi wa walimwengu wote? Amesema Mtume rehema na amani zimshukie: “Malaika Wanabadilishana kati yenu usiku na mchana, na wanakutana katika Sala ya Alfajiri na Alasiri. Kisha wale waliokesha pamoja nanyi usiku hupanda mbinguni, na Mola wenu Mlezi anawauliza naye ndio mjuzi zaidi: Vipi mmewaacha waja wangu? Wanasema Malaika: Tumewaacha wakiwa wanaswali, na tukawafikia wakiwa wanaswali” ⁽⁴⁾

1 Imepokewa na Al-Bukhari (662) na Muslim (669).

2 Imepokewa na Muslim (251).

3 Imepokewa na Ahmad (22304) na Abu Daawud (558).

4 Imepokewa na Al-Bukhari (555) na Muslim (632).

6

Ibn Masoud amesema: “Yeyote anayetaka kukutana na Mwenyezi Mungu akiwa Muislamu, basi na azishike Sala hizi kila anaposikia wito wake. Hakika Mwenyezi Mungu amemuwekea Mtume wenu Rehema na amani ziwe juu yake, Sunna za uongofu, na hizi swala ni katika Sunnah za uongofu. Na lau mngeswali majumbani mwenu kama anavyoswali huyu aliyechelewa nyumbani kwake, bila shaka mtakuwa mmeacha Sunnah. Na mtakapoacha Sunnah zaMtume wenu, mtakuwa wapotevu. Na mtu yeyote aliyejisafisha na kujitwaharisha vizuri, kisha akakusudia kwenda kwenye moja ya misikiti hii. Isipokuwa kwamba Mwenyezi Mungu humwandikia wema kwa kila hatua moja, na humnyanyua daraja kwa hatua hiyo, na kwayo humfutia madhambi. Na tulijiona kuwa ni mnafiki anayejulikana mwenye kuacha jamaa. Na alikuwa akiletwa mtu huku akichechemea baina ya watu wawili mpaka akawekwa katika safu” ⁽¹⁾

7

Amesema Abdullah bin Omar Al-Qawariry Mwenyezi Mungu amrehemu: Sikuwahi kukosa kuswali swala ya ishaa nikiwa katika jamaa, akanijia mgeni siku moja nikawa nashughulika naye, nikatoka nje kwenda kusali katika makabila ya Basra Kwa hiyo watu walikuwa wameswali na kurudi majumbani mwao, hivyo nikajiambia: Imepokewa kutoka kwa Mtume rehema na amani zimshukie: “Swala ya jamaa inaizidi swala ya mtu pekee kwa daraja ishirini na tano.” Na Ikapokewa: “Ishirini na saba.” Basi nikarudi nyumbani, nikasali ishaa mara ishirini na saba, kisha nikapitiwa na usingizi na kujiona nikiwa na watu wamepanda farasi, na mimi nimepanda farasi kama farasi wao na tunafanya biashara, nikamgeukia mmoja wao na akanambia: Usimsumbue farasi wako; Huwezi kutufikia! Nikasema: Kwa nini hivyo? Akasema: hakika sisi Tuliswali Swalah ya ishaa kwa jamaa” ⁽²⁾

8

Hadiyth inabainisha kuwa kuchelewesha swala kwa kutaraji kusubiri kwa jamaa ni bora kuliko kuitekeleza mwanzo wa wakati peke yake, isipokuwa muislamu akikhofia kuwa muda utakwisha, basi aswali peke yake.

Amesema mshairi:

Kuinua wito wa sala juu ya minara = katika alfajiri ya asubuhi na usiku uliotulia

Ni wito unaoleta uhai kwa ulimwengu = na wakazi wake, vijijini na mijini

Na ni wito kutoka mbinguni kwenda duniani = nje na ndani

Na ni mkutano baina ya Malaika na Imani = na Waumini bila ya kuomba idhini

Na ni kuondoka kwenda kwenye kufaulu, kheri = haki, uwongofu, na mazuri.

1 Imepokewa na Muslim (654).

2 “Al-Tabsrah” cha Ibn al-Jawzi (2/221).

